

List abp Marka Jędraszewskiego ze wskazaniem duszpasterskimi dla mieszkańców archidiecezji na ostatni etap Wielkiego Postu

Umiłowani Bracia i Siostry!

Wielki Post w roku 2020 ma niezwykle charakter. Walce z grzechem, która toczy się w ludzkich sercach, towarzyszy walka z pandemią na wielu odcinkach życia. Rośnie intensywność jednej i drugiej walki. Potrzebna jest coraz większa mobilizacja w pokonaniu wirusa, ale nie mniejsza musi być determinacja w odrzuceniu grzechu.

Na ten ostatni etap wielkopostnej drogi kieruję do Was pasterskie słowo umocnienia oraz wskazania działań, które powinniśmy podjąć, poczynając od piątej niedzieli Wielkiego Postu, kiedy to zasłaniamy w kościołach krzyże uświadamiając sobie, że coraz bliżej jest „Godzina Jezusa”. Ogólne wskazania dotyczące przeżycia Świętego Triduum Paschalnego zostały już przekazane przez Konferencję Episkopatu Polski, a dalsze szczegóły, dotyczące naszej archidiecezji, przekażę przed Niedzielą Palmową. Chodzi nie tylko o celebrowanie liturgii w kościele, lecz także o przeżywanie tych zbawczych wydarzeń w rodzinach, które są domowym Kościołem.

1. Doceniam wielki wysiłek duszpasterzy w tym trudnym czasie, a także odpowiedzialność wiernych świeckich, którzy przeżywają trudny czas, nie zapominając o potrzebujących. Wspieram duchowo wszystkich zaangażowanych w walce z pandemią, a szczególnie kapelanów w szpitalach, lekarzy i cały personel medyczny.

2. Bardzo proszę o dalsze zachowywanie rozporządzeń podanych przez władze świeckie. Duszpasterzy proszę o dalsze przestrzeganie zasad podanych przez mnie w dekrete z dnia 12 marca br. dotyczących higieny, sposobu przekazywania znaku pokoju, aktów czci wobec krzyża i innych znaków religijnych.

Przeżywanie Eucharystii i trwanie na modlitwie

3. Na piątą niedzielę Wielkiego Postu udzielona już jest dyspensa od obowiązku niedzielnego uczestnictwa we Mszy Świętej. Przypominam, że skorzystanie z dyspensy oznacza, że nieobecność na Mszy niedzielnej we wskazanym czasie nie jest grzechem. Jednocześnie zachęcam do przeżywania Eucharystii w duchowej łączności ze wspólnotą Kościoła poprzez transmisje radiowe, telewizyjne lub internetowe. Starajmy się, w miarę możliwości, przeżywać tę niedzielną Eucharystię w gronie rodzinnym. Wspólnie słuchajmy słowa Bożego, które jest wtedy głoszone, łączmy się duchowo z ofiarą Chrystusa i zaprosimy Go do naszych serc i do naszych rodzin. Po zakończeniu Eucharystii spróbujmy porozmawiać o usłyszanym słowie, a także o innych sprawach duchowych. Zaplanujmy też program modlitwy rodzinnej na nadchodzący tydzień.

4. Zgodnie z przepisami państwowymi od dnia 25 marca br. w poszczególnych Mszach świętych oraz we wszelkich innych celebracjach może uczestniczyć maksymalnie 5 osób, nie licząc kapłana i posługujących. Oznacza to, że w Eucharystii mogą uczestniczyć tylko przedstawiciele tych rodzin, które zamówiły intencję mszalną. Dobrze byłoby, aby wierni, którzy prosili o odprawienie Mszy w ważnej dla nich intencji, sprawdzili telefonicznie, czy Msza Święta jest koncelebrowana, a jeśli tak, to ile osób z danej rodziny może przyjść. Wszyscy inni powinni pozostać w domach i nie przychodzić w tym czasie do kościoła.

5. Gorąco proszę wszystkich o modlitwę indywidualną i rodzinną. Włączajmy się codziennie wieczorem o godz. 20.30 w ogólnonarodową modlitwę różańcową transmitowaną przez Internet z wielu kościołów i kaplic. Niech ta godzina będzie czasem modlitwy jak największego grona wiernych. Kapłani i osoby konsekrowane modlą się wtedy w kościołach, a wierni świeccy modlą się w swoich mieszkaniach. Znajdźmy również czas na lekturę Pisma Świętego i książek religijnych, a także na posłuchanie konferencji rekolekcyjnych zamieszczonych w Internecie. Wzywajmy wstawiennictwa Maryi i naszych świętych Patronów, śpiewajmy Gorzkie Żale i pieśni pasyjne. Pamiętajmy, że w tych dniach kościoły są otwarte i można iść na chwilę modlitwy. Jeśli duszpasterze stworzą możliwość internetowego zgłaszania się na określoną godzinę adoracji Najświętszego Sakramentu, skorzystajmy z tej okazji.

Pokuta i pojednanie

6. Wraz z modlitwą podejmujemy post. W szczególny sposób proszę o podjęcie postu w piątek przed Niedzielą Palmową. Mamy wiele świadectw biblijnych, a także z historii Kościoła, że wspólny post jest potężną bronią w walce z grzechem, a także w pokonaniu innego zła, jakie pojawia się w życiu ludzi. W tym przypadku prosimy szczególnie o zwycięstwo nad pandemią koronawirusa.

7. Zachęcam wszystkie rodziny, aby w piątek lub w sobotę przed Niedzielą Palmową, przeżyły rodzinne nabożeństwo pojednania. Zapewne nie wszyscy będą mogli w tym roku przystąpić do sakramentalnej spowiedzi, ale wspólna modlitwa pokutna, przeżywana w domu, może być ważnym wydarzeniem na drodze wielkopostnego nawrócenia. Można odczytać fragment Pisma Świętego, odmówić wybrane modlitwy, a następnie przeprosić Boga za grzechy oraz przeprosić się nawzajem za wszystko, co raniło członków rodziny. W czasie spowiedzi powszechnej mówimy, że zgrzeszyliśmy „myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem”.

8. Przed pierwszym piątkiem miesiąca, a jeszcze bardziej przed świętami paschalnymi wielu wierzących pragnie przystąpić do sakramentu pokuty. W tym roku nie dla wszystkich będzie to możliwe, dlatego zachęcam do skorzystania z możliwości zyskania odpuszczenia grzechów przez doskonały akt żalu. Penitencjaria Apostolska przypomina o takiej możliwości w dokumencie ogłoszonym 20 marca br. Czytamy w nim: „Tam, gdzie poszczególni wierzący znajdują się w bolesnej niemożności uzyskania rozgrzeszenia sakramentalnego, należy pamiętać, że żal doskonały, płynący z miłości do Boga nad wszystko umiłowanego, wyrażony w szczerzej prośbie o przebaczenie (takiej, jaką penitent jest obecnie w stanie wyrazić), i któremu towarzyszy votum confessionis, czyli stanowcze postanowienie, aby jak najszybciej przystąpić do spowiedzi sakramentalnej, uzyskują przebaczenie grzechów, nawet śmiertelnych (por. KKK, nr 1452)”. Wierni, którzy chcą skorzystać z tej możliwości, powinni ją głęboko przemyśleć i przemodlić. Nie może to być akt powierzchowny. Zachęcam do skorzystania z pomocy, które będą zamieszczone na stronie internetowej naszej archidiecezji.

9. Osoby, które mimo wszystko pragną skorzystać z sakramentu pokuty, proszę o śledzenie informacji na ten temat, ogłaszanych w parafiach. W miarę możliwości,

przy zachowaniu wszelkich środków ostrożności, kapłani będą spowiadać w konfesjonalach lub innych miejscach. Jeśli parafia ogłosi możliwość internetowego zgłaszania się na adorację Najświętszego Sakramentu, zachowując zasadę, aby w jednym czasie w kościele było nie więcej niż 5 osób, to czas adoracji może być również okazją do skorzystania z sakramentu pokuty. Jeśli duszpasterze zaproponują inne rozwiązania, to bardzo proszę o dostosowanie się do nich. Przypominam, że obowiązek przyjęcia Komunii Świętej okresie Wielkanocy można spełnić do uroczystości Trójcy Świętej, czyli w tym roku do 7 czerwca.

10. Gorąco zachęcam do zyskiwania każdego dnia odpustu zupełnego. Penitencjaria Apostolska wydała dekret, w którym stwarza możliwość zyskiwania tego odpustu również tym, którzy pozostają w domach. Korzystajmy z tego wielkiego daru, aby po uzyskaniu odpuszczenia grzechów zyskać również darowanie kary za grzechy już odpuszczone. Wtedy komunია z Jezusem staje się głębsza, a nasza wolność od złych przywiązań większa.

Komunia Święta

11. Wielkim pragnieniem ludzi wierzących jest sakramentalne zjednoczenie z Jezusem w Komunii Świętej. Zazwyczaj to piękne wydarzenie ma miejsce w czasie Mszy Świętej. Przy obecnych ograniczeniach mogą z tego daru skorzystać tylko nieliczni wierni. Zachęcam więc kapłanów, aby rozważyli możliwość udzielania Komunii Świętej wiernym poza Mszami Świętymi, w wyznaczonych godzinach, z zachowaniem wszystkich zasad, dotyczących liczby osób obecnych w kościele lub ewentualnie czekających na możliwość wejścia do kościoła.

12. Ponieważ większość członków wspólnot parafialnych jest w tych dniach pozbawiona możliwości przyjmowania Komunii Świętej, dlatego potrzebne jest przybliżenie im nauki Kościoła na temat tzw. Komunii duchowej. Również to przeżycie, podobnie jak wzbudzenie doskonałego aktu żalu, aby uzyskać przebaczenie grzechów, jest dla wielu wiernych czymś nowym, dlatego trzeba się do niego dobrze przygotować. Odpowiednie pomoce na temat zostaną zamieszczone na stronie internetowej naszej archidiecezji. Można je zamieścić również na stronach parafialnych.

13. W najbliższym tygodniu przypada pierwszy piątek i pierwsza sobota miesiąca. Niektórzy przeżywają dziewięć pierwszych piątków i pięć pierwszych sobót. Należy pamiętać, że sytuacje nadzwyczajne, a taką mamy teraz, nie powodują przerwy w ciągłości tej modlitwy. Po ustaniu pandemii można ją będzie dalej kontynuować. Zachęcam natomiast wszystkich, którzy przeżywają te nabożeństwa, aby w te dwa dni przyjęli Pana Jezusa w sposób duchowy, po odpowiednim akcie skruchy, o czym była mowa powyżej.

14. Zazwyczaj na pierwsze piątki miesiąca oraz przed świętami kapłani odwiedzali chorych przynosząc Komunię Świętą. W obecnych warunkach jest to utrudnione, jednak poprosiłem kapłanów, aby przy zachowaniu należytych zasad higieny i bezpieczeństwa odwiedzali chorych i starszych parafian z posługą sakramentalną, w szczególności tych, którzy o to poproszą. Jednocześnie zwracam się z prośbą do chorych o wyrozumiałość, a członków rodziny o wspólną modlitwę z chorymi i umożliwienie im przeżywania Eucharystii przez środki przekazu.

„Jezu, ufam Tobie!”

15. Łączę się duchowo z wszystkimi, dla których niemożliwość uczestnictwa we Mszy Świętej, przystępowania do sakramentu pokuty przed Wielkanocą, a także przyjmowania Komunii Świętej, jest bardzo trudnym doświadczeniem. Nigdy jeszcze tego w życiu nie przeżywali. Pragnienie przyjmowania sakramentów jest wielkim darem i nie można go zagubić, przeciwnie, powinno ono rosnąć, aby z tym większą radością i tym głębiej przeżyć te zbawcze wydarzenia, gdy będzie to już możliwe.

16. Wydarzenia, które przeżywamy, skłaniają nas do ponownej refleksji nad rolą rodziny. Trzeba przypomnieć, że Naród Wybrany ma swój początek w rodzinie. Synowie Jakuba, a więc bracia, dali początek pokoleniom Izraela. Również w rodzinach spotykali się pierwsi chrześcijanie i rozwój chrześcijaństwa dokonywał się przez rodziny. Gdy wspomnimy wiele wydarzeń z historii Kościoła, to również odkrywamy, że wiara przetrwała i umacniała się przede wszystkim dzięki wierze rodziców i dzieci, dzięki rodzinnej modlitwie. Tak było choćby w okresach zaborów. Żyjemy w epoce rozbijania małżeństwa i rodziny. Jest to proces, który dokonuje się

na wielu płaszczyznach. Pandemia koronawirusa sprawiła, że rodziny są razem, że mają dla siebie czas, że mogą więcej ze sobą rozmawiać, a także więcej się wspólnie modlić.

17. Chciałem szczególnie zaakcentować ten ostatni element, mianowicie modlitwę rodzinną. Była to mocna tradycja rodzin chrześcijańskich. Z różnych powodów została osłabiona lub całkiem zniknęła. Jesteśmy na nowo zaproszeni, a nawet przynagleni, aby do tej pięknej tradycji powrócić.

Na koniec proszę Was o coś bardzo ważnego. Na chwilę przed swoją śmiercią nasz Zbawiciel modlił się do Ojca za uczniów: „aby byli jedno” (J 17,21-23). Dostrzegamy próby podzielenia Kościoła, podzielenia pasterzy i wiernych. Pamiętajmy – należymy do Chrystusa i nasza jedność w Chrystusie stanowi o autentyczności naszego świadectwa. To wspólnota Kościoła ma dzisiaj nieść prawdziwą nadzieję człowiekowi tak bardzo doświadczonemu. Możemy się różnić opiniami, ale jedność przy Chrystusie, w Kościele jest dzisiaj szczególnie ważna.

Na wszystkie przeżycia, a szczególnie na podwójną walkę, jaką przeżywamy, czyli walkę z grzechem i walkę z koronawirusem, udzielam wszystkim pasterskiego błogosławieństwa.

† Marek Jędraszewski

Arcybiskup Metropolita Krakowski